

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 233. — ŠTEV. 233.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1927. — SREDA, 5. OKTOBRA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Revolucija v mehiški republiki.

PREDSEDNIK CALLES JE DAL USMRTITI GENERALA SERRANA

Z generalom Serranom vred je bilo usmrčenih trinajst političnih voditeljev. — Vojaštvo se je uprlo v glavnem mestu, nakar se je upor razširil na Vera Cruz in Torreon. — Pristaši Gomeza aretirani.

MEXICO CITY, Mehika, 4. oktobra. — General Francisco Serrano, eden voditeljev vstaje, naperjene proti mehiški vladi, je bil obenem s trinajstimi svojimi pristaši aretiran, postavljen pred vojno sodišče ter ustreljen.

Vjeli so ga zvezni vojniki v državi Morelos.

Prejšnje poročilo se je glasilo:

MEXICO CITY, Mehika, 4. oktobra. — Mehika predsedniška kampanja bo mogoče odločena na bojnem polju.

Dva predsedniška kandidata, Gomez in Serrano, ki stojita na čelu onih, ki so proti zopetni izvolitvi Obregona, soglasno z oficijelnimi poročili, sta se uprla, dočim je tretji kandidat, general Alvaro Obregon, pripravljen oditi na bojno polje proti njima.

Osemsto vojakov in častnikov se je uprlo včeraj zjutraj v Mexico City, dočim o sličnih izbruhih poročajo tudi iz Terreona in Vera Cruza.

Vlada Callesa trdi, da popolnoma kontrolira položaj ter je obljubila kaznovanje krivcev v teku osem in štiridesetih ur.

Priznanje, da so se uprli vojniki v Torreonu in v Vera Cruzu, je vsebovano v nekem obvestilu, katero je izdal predsednik Calles včeraj.

Ugotovilo pravi, da se je en bataljon, nastopajoč pod poveljem gen. Serrana, uprl v Torreonu. Ta bataljon so takoj napadle lojalne čete in po bitki, ki je trajala tri ure, so bili vstasi poraženi. Vsi uporni častniki so bili ujeti in vojniki so bili razoroženi.

V Vera Cruzu sta poskusila dva polka, nastopajoča pod povelji gen. Gomeza, vzpizoriti vstajo.

V nekem drugem ugotovilu dolži predsednik generala Serrana in Gomeza, da skušata zanetiti revolucijo. Napovedal pa je, da bosta oba prijeta v teku dveh dni in da bosta kaznovana.

Dva tisoč lojalnih vojakov je zapustilo glavno mesto včeraj popoldne v poskusu, da prehitijo 800 vstaških vojakov posadke v glavnem mestu. Aero planski opazovalci so ugotovili, da so ti vstasi v bližini Texcoco, nedaleč od glavnega mesta.

Predsednik je napovedal, da bo ta vstaška četa še danes zdrobljena.

Včerajšnji izbruh je označil general Obregon kot revolucijo ter rekel, da pomenja popolno izjalovljenje in da bo zatrta v par dneh.

Obdolžil je generala Gomeza in Serrana, da sta odgovorna za vse.

Obregon je nato obljubil, da bo odšel sam na bojno polje, če ne bo revolucija zatrta v par dneh, kot je napovedoval, in da bo dokazal svojo lojalnost do vlade Callesa s tem, da bo prekinil svojo kampanjo za mesto predsednika.

Predsednik in general Obregon sta bila včeraj zvečer zaposlena s pripravljanjem vojaških načrtov.

Mehiško glavno mesto je popolnoma mirno in na zunaj ni bilo opaziti niti najmanjšega znaka, da se je ponoči uprlo kakih 800 vojakov, ki so odkorali iz mesta v smeri proti Puebli, glavnemu stanu proti-obregonistov.

Oblasti, ki imajo v službi deset do petnajst tisoč vojakov v glavnem mestu in okolici, so izjavile, da bodo takoj odločno nastopile proti upor in da obvladuje vlada položaj.

Upor treh komanij je bil izveden popolnoma mirno in vstasi so mirno odkorakali iz mesta sredi noči.

Politične aktivnosti, izvirajoče iz predsedniške

IZJALOVljena ZAROTA NA ŠPANSKEM

Revolucionarna zarota na Špankem se je popolnoma izjalovila. — Napol oficijelno sporočilo o aretacijah zarotnikov.

MADRID, Španija, 4. oktobra. — V neki na pol oficijelni izjavi v včerajšnji številki lista No ticiero del Lunes se priznava pravilnost poročila, katero je javljalo o revolucionarni zaroti na Španskem, ki pa je bila zatrta.

Včeraj objavljena izjava pravi, da se je končala zarota z aretacijo vseh zarotnikov, zaplenjenjem bomb in razstreljiv in podreditvijo preiskave glede revolucionarnih aktivnosti.

Dostavilo se je, da so pri zaroti prizadeti ljudje, tako različne narave, da si ni mogoče ustvariti natančne slike glede namenov, katere so zasledovali.

PARIZ, Francija, 4. oktobra. — Poročila, ki prihajajo s špansko-francoske meje, naznanjajo iz dobro informiranih virov, da je bilo v preteklem tednu aretiranih na Špankem štirideset članov anarhističnega kroga.

V soboto so dospela v Madrid poročila, soglasno s katerimi se je razkrilo na široko razpredeno zaroto proti Primo de Riveri v anarhističnih in sindikalističnih krogih. Številne aretacije so bile izvršene v Madridu, Barceloni, Valenciji in drugih mestih.

Poročila glede razburjenja v masah naroda v zvezi s sklicanjem nove španske narodne skupščine, so prihajala pogosto v zadnjem času. Nasprotniki vojaškega diktatorja izjavljajo, da bo narodna skupščina, ki se bo sestala dne 10. oktobra, polna pristašev Primo de Riveri.

Poslanico Francije smatrajo za spravljivo.

WASHINGTON, D. C., 4. okt. Spravljivi značaj zadnje poslanice Francije glede tarifne kontroverze, je stopil jasneje na dan včeraj, ko je državni departament objavil besedilo poslanice.

Glavna vsebina poslanice tiči v pripombah k sekciji ameriške tarifne postave, ki daje predsedniku polnomočje, da zviša v tarifu določene stroške v inozemstvu.

Francoska poslanica izjavlja, da so vsled teh, na gotove francoske proizvode naložene posebne carine, tako visoke, da je uvoz teh proizvodov v Združene države naravnost onemogočen.

Dostavlja se, da mora francoska vlada napraviti podelitev klavzule najbolj uvaževanega naroda odvisno od tega, da izvedejo Združene države modifikiranje v svojih tarifnih praksah.

Morilni proces Wagner.

BELMONT, N. Y., 4. oktobra. Proces proti Wilmont Leroy Wagnerju, ki je obtožen umora dveh državnih policistov, je bil določen na dan 17. oktobra.

kampanje, so dospela do nekaterih govoric o možni revoluciji od strani onih, ki nasprotujejo ustavnemu amandmentu, ki bi dovolil zopetno izvolitev Obregona.

MEXICO CITY, Mehika, 4. oktobra. — Ko so bili tukajšnji listi včeraj zjutraj pripravljeni, da grede v tiskarske stroje, je prišlo obvestilo od generala Jose Alvareza, načelnika predsednikovega generalnega štaba, da so se tri kompanije posadke v mestu uprle ter zapustile vojašnice.

Novica je učinkovala kot bomba, dasiravno se je že tekom večernih ur glasilo, da so se pojavile

MORILEC OBDOLŽEN UMORA ŽENE

Yarrow, ki je priznal, da je umoril sedemnajstletno deklico Sarlo iz Woodbury, bo moral sedaj pojasniti skrivnostno smrt svoje žene.

WOODBURY, N. J., 4. okt. — Oblasti v Camden okraju so preiskovale včeraj možnost, da bi mogel S. Yarrow, ki je priznal, da je umoril Rose Sarlo, koje truplo so našli v nedeljo zjutraj pod nekim mostom v bližini tukajšnjega kraja, pojasniti skrivnostne okoliščine, kako je izginila njegova žena, Mrs. Ruth Jonas Yarrow pred dvema leti.

Sestra žene Yarrowa, Mrs. Jones Michaels iz Philadelphije, je prišla včeraj semkaj ter dala izraza svojemu mnenju, da je Yarrow, ki je bil rojen v Angliji pred sedem in dvajsetimi leti umoril njeno sestro, Mrs. Michaels sta spremljala dva detektiva iz Philadelphije. Pred dvema leti, par tednov potem, ko je Mrs. Yarrow izginila, so našli truplo neke ženske v grmčevju na Hilltop, v bližini Camdena.

Ženska je bila umorjena, a zločin ni bil nikdar pojasnjen. Obloko, katero je nosila žrtev, so ohranili, in Mrs. Michaels jo je včeraj pregledala. Klobuk je nosil naslov neke prodajalne v Philadelphiji in Mrs. Michaels je trdila, da je bil klobuk last njene sestre, ki je baje vedno kupovala v dotični prodajalni.

Lawrence Doran, načelnik detektivov iz Camden okraja, pa je bil skeptičen glede teorije Mrs. Michaels. Poudarjal je, da je bila žrtev v grmčevju kakih 25 let starejša od Mrs. Yarrow. Razvnetega pa sta trdili dve sestri Yarrowa, da sta videli Mrs. Yarrow živo po času, ko so našli dotično truplo v grmčevju.

Yarrow, ki je priznal umor deklice Sarlo, je bil včeraj zjutraj predstavljen mirovnemu sodniku Harry Friantu. Nobenega zagovornika ni imel, ker je izjavila družina, da ga ne more plačati.

— Ali ste krivi ali ne? — je vprašal sodnik.

Yarrow je priklimal, in odvedli so ga v Gloucester County jeznico, da čaka na akcijo velike porote dne 11. oktobra.

Okrajni pravdnik Summerill je obljubil hitro obtožbo in takojšnjo obravnavo. Ko je došel v ječo, so privleli v sobo Mrs. Michaels, ki je ponovila svoje obdolžitve, da je jeznik umoril svojo ženo.

Yarrow je odločno zmajal z glavom ter rekel, da ga je žena zapustila.

KONVENCIJA AM. DEL. FEDERACIJE

Vsi reakcionarni elementi v Ameriški Delavski Federaciji so bili prisrčno sprejeti v Los Angeles. — Federacija sprejela čestitke od svojih razrednih sovražnikov.

LOS ANGELES, Cal., 4. oktobra. — Visoki in najvišji zastopniki države, Ameriške legije in cerkve so poslali včeraj Ameriški Delavski Federaciji svoje čestitke in pozdrave k 47. konvenciji zveze strokovnih organizacij.

Governor Young se je zavzel za vedno hujši in da je mogoče ubratstvo med kapitalom in delom ljaviti od pomoči le potom uvedbe ter proslavljal Ameriško Delavsko pravega piva.

Federacija kot največjo sovražnico radikalizma. Tudi trgovska zbornica je bila povabljen na to sejo konvencije, a je odklonila povabilo.

V svojem otvorilnem nagovoru je predsednik William Green predvsem izrazil svojo ljubezen do ameriških inštitucij in svojo voljo, da jih brani proti vsem sovražnikom in nasprotnikom. Predsednik ali pa konvencija pa nista dosegla omenila niti z eno besedico dejstva, da sta bila Tom Mooney in Warren Billings ad ameriške justice po nedolžnem vržena v californijsko ječo. Green se je zavzel za višjo mezo, boljše varstvo žensk in otrok, za energičen boj proti zlu "injunkcij" in za skrajšanje delovnega tedna.

Organiziranje delavcev v visoko razvitih industrijah je eden problemov, s katerimi se bo morala pečati konvencija in s katerimi se je že pečala eksekutiva, kot je razvidno iz njenega poročila o delovanju in položaju.

Ker je treba pri organiziranju porazdeliti po gotovih poklicih, poštevatih številne, nasprotujoče si interese, ni mogla podati eksekutiva za enkrat še nobenega definitivnega odgovora na vprašanje: Kako bi jih mogli doseči? Mesto tega pa je stavila sama vprašanje: Kakšen naj bo temelj organiziranja teh elementov in komu naj se poveri odgovornost ali pravzaprav privilegij, da jih organizira?

Delegati različnih stavbinskih organizacij so razpravljali včeraj z velikim zanimanjem o nalogi dosedaj obstoječih razsodišč glede pravnosodnih prepisov. Z istočasnim zopetnim vstopom United Brotherhood of Carpenters v stavbinski departament, je sklenil ta departament umakniti se od Board of Jurisdictional Awards. S tem pa je tudi prenehalo obstajati za vse praktične svrhe to zastopstvo, kostranska in advijenci je bila vsled tega zelo kratka. Nekako tri minute potem, ko je bil spuščen v prestolno dvorano, je Levine zopet poljubil prstan ter odšel.

Pozneje pa je priznal, da sta napravila nanj velikanski vtis tako papež kot tudi Vatikan.

Na vprašanje, kaj misli o papežu, je rekel: — On je velik mož.

LEVINE PRI PAPEŽU PIJU

Amer. letalec Levine, katerega je sprejel papež v posebni advijenci, je poljubil papežev pastirski prstan, a je bil tako prevzet, da ni mogel govoriti.

RIM, Italija, 4. oktobra. — Ch. A. Levine je dosegel včeraj enega svojih glavnih ciljev, radi katerih je prišel v Rim, ko je bil sprejet v privatni advijenci od papeža Pi-ja XI. Amerikaneec je bil tako prevzet, da ni mogel izpregovoriti nobene besedice tekom advijence.

Papež je bil zelo ljubezniv ter je izrazil svoje zadovoljstvo, da se sestane z možem, ki je poletel preko Atlantika. Rekel je, da simbolizira novo generacijo mož, ki stotih delavcev, katerih ni mogoče

Proti vsem vatikanskim pravilom in precedencom je prišel Levine k advijenci v navadni obleki. Izjemo so napravili v njegovem sluščaju, ker je priletel v Rim ter ni imel s seboj svojega fraka kot ga predpisuje etiketa.

Pri vrnitvi Vatikanu ga je sprejel papežev majordomus, ki ga je nato spremljal mimo švicarskih straž ter skozi več krasnih dvoran v malo prestolno sobo, kjer je bil priveden v navzočnost papeža. Mr. Levine, katerega so skrbno pripravili in naučili, kaj mora storiti, je pokleknil ter poljubil papežev prstan.

Papež mu je takoj nato pomignil, naj vstane, ga povabil, naj se poleg njega ter se spustil z njim v pogovor. Radi molčečnosti Levine in naučili, kaj mora storiti, je pokleknil ter poljubil papežev prstan.

Pozneje pa je priznal, da sta napravila nanj velikanski vtis tako papež kot tudi Vatikan.

Na vprašanje, kaj misli o papežu, je rekel: — On je velik mož.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneaka, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki so po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta povodba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali svoje kristol in našo sodeljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.40	Lir. 100 \$ 6.10
Din. 1,000 \$ 18.80	Lir. 200 \$11.90
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir. 500 \$27.55
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir. 1,000 \$54.75
Din. 10,000 \$182.00	Lir. 2,000 \$109.50

Za polnopravni prenos poslati Dinarjev ali pa Dvatisil Lir. dovolj je poslati enega zneaka poštne povodbe.

Naloga po krajnjem glasu križnjane v najbližnji banki ali poštarnici na strošku 21.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, NEW YORK, N. Y.

Posebni podatki.

Priloge za tisk, čila ameriških delavcev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: vs \$ 25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 5 centov od vsakega dolara. Za veljke stroške po gl. menem davčnega.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and address of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.50
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.50
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se
blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročni-
kov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

VSTAJA V MEHIKI

V Mehiki nimajo navade delati z rokavicami. V Me-
hiki se nabitro in brez vsakega posebnega hrupa opravi.
Sosednji republikli se bližajo predsedniške volitve.
Še pred vsakimi predsedniškimi volitvami so se vršili
bojilni je lila kri, zato bi ne šlo po programu, če bi pri teh
volitvah krvoprelitje izostalo.

Sedanji predsednik mehiške republike je Calles.

Mehiška ustava določa, da ne sme biti nihče dvakrat
zaporedoma predsednik.

Vsled tega ne more naslediti Calles samega sebe, am-
pak mora biti med njegovim sedanjim in bodočim termi-
nom termin kakega drugega predsednika.

Nasledil naj bi mu torej Alvaro Obregon.

Calles z vsemi silami podpira njegovo kandidato-
vedo, da bo Obregon nadaljeval z njegovim delom.

Kot nasprotna kandidata sta se prijavila generala
Arnulfo R. Gomez in Francisco Serrano.

Gomez je nastopil kot javni kandidat mehiških ka-
toličanov. Francisco Serrano pa kot zastopnik inozemskih
petrolskih interesov.

Oba generala sta odkrito nastopila proti obstoječemu
režimu.

Gomez se še vedno bori.

General Serrano in njegovih trinajst pomagačev
so pa Callesovi ljudje ujeli.

Postavljeni so bili pred vojno sodišče ter nato u-
streljeni.

Obregon, ki je znan kot izborni vojskovodja, pove-
ljuje veliki armadni sili ter je pred kratkim dobil velika
ojačenja zveznih vojakov, ki so sedaj vsi pod njegovim
vrhovnim poveljstvom.

Skorogotovo bo revolucija v kali zadušena, in Calles
bo zmagoval.

Kaj tiči za tem revolucionarnim gibanjem, ni pose-
bno težko uganiti.

Jasno je, da ga niso započeli delavci.

Delavska Konfederacija se je vsa kot en mož zavze-
la za Obregonovo kandidato. To se pravi: Konfederaci-
ja se sedaj strinja s Callesom, ker pa Calles ne more biti
dva termina zaporedoma predsednik, podpira kandidato-
njegovega prijatelja.

Ko bo Obregon odslužil, bo Calles zopet postal pred-
sednik ter bo nadaljeval s svojim sedanjim delom.

Za Obregona so se izrekli tudi komunisti in sindika-
listi.

Delavstvo je torej strnjeno za administracijo.

S sedanjim revolucionarnim gibanjem nima mehiško
delavstvo potemtakem nobenega opravka.

Revolucijo podžigajo na eni strani klerikalci, na
drugi pa velekapitalistični interesi.

Callesova vlada jim je neugodna in neprijetna.

Ti izkoriščevalci se boje Callesa kot živega vruga.
Istotak strah imajo tudi pred Obregonom.

Reakcionarni elementi so postavili dva kandidata in
navidez zasledovali dva različna cilja.

Toda cilj je bil isti. Skupaj so kovali zarote, skupaj
nabirali vojaštvo in skupaj vprizarjali roparske pohode.

In napravili so natančen načrt, kako bi si razdelili
plen, če bi Gomezu uspelo poraziti Obregona.

Kot je videti, se jim je načrt popolnoma izjalovil.

V Mehiki je postalo delavstvo odločujoč faktor.

Zmagala in na površju se bo vzdržala tista stranka, ki
bo imela delavstvo na svoji strani.

Sedaj ga ima Calles. Imel ga bo Obregon in za Obre-
gonom zopet Calles.

Rojaki, spominjajte se nesrečnih slepcev ter darujte
za Slepški Dom v Ljubljani!

Mi se čudimo...

(X. X.)

Mi se čudimo Jugoslovonom, ker
si ne morejo izbrati državne skup-
štine, ki bi hotela pomesti z mini-
strskimi penzijami, ministrskimi
privilegiji na železnica in v raz-
nimi sporednimi plačami ministrov,
kakoršne so sprejemali pri prece-
njevanju škode vsled zadnjih ka-
tastrofalnih povodnj.

Koliko je bilo ministrov v Ju-
goslaviji o njenega rojstva pa do
danes! In vsi ti ljudje prejajajo
velike pokojnine. Nekateri od njih
so lenuharili kot ministri, drugi so
samo zasedali ministrske stolce, za-
to da bi ne bili nezasedeni in zopet
drugi so se izkazali za veliko ne-
srečo državi in narodu. Skoro vsi
so igrali z vodo, in voda ni poka-
zala niti enega vala več, zato ker
so bili oni v njej.

Večina jugoslovanskih ministrov
je denarno dobro stoječa.
Zakaj naj toraj ti ljudje dobi-
vajo pokojnino? Mi tega ne raz-
umemo in zato se temu čudimo.

Dežela je seveda po takih voj-
nah siromašna, seljaki s težavo pla-
čujejo svoje davke in industrija se
ne razvija. Kakor bi se morala raz-
vijati. Vse to se pa dogaja največ
zato, ker ravno ti ministri, ki si da-
jejo sedaj izplačevati pokojnine, ro-
mašne kase.

Jugoslovanski minister se pripe-
lje enkrat iz Beograda v Zagreb, pa
potroši toliko državnega denarja,
da bi se z njim lahko oblekla deca
enega celega velikega hrvatskega
ali srbskega sela. Tako se vozari
tudi njegova žena in družina.

Kakih sto jugoslovanskih kme-
tov mora plačevati davek, da se
morejo razni ministri voziti v sa-
bni in celo neredno plačani, itd. Za-
kaj ni država v boljšem stanju?

Zato ne, ker so se naši ministri in
profesionalni politiki pripravili
med seboj, kdo da je boljši, kdo da
je pametnejši gospodar, čegava
doktrina bo koristnejša itd.

Da bi pa ti ministri in politiki
kaj stvarnega napravili za državo,
zato še časa ni bilo pri vseh besed-
nih bojih.

Veliko besed in malo dejanj, to
je bilo njihovo delo.

Ali nam morete zameriti, če vas
vprašamo, zakaj da plačujete tem
ljudem pokojnino? Pri najboljši
volji ne moremo razumeti, s čim so
si ti močje zaslužili svojo ministr-
sko plačo, dokler so bili v uradu,
kako bi mogli toraj mi razumeti
dejstvo, da jim plačujete še po-
kojnino.

Zato se vam čudimo, zelo se ču-
dimo.

Ameriška državna blagajna je
menda ena najbogatejših na sve-
tu in vendar niti dosluženi ameri-
ški predsedniki ne dobivajo penzi-
je, kam šele tajniki raznih držav-
nih departamentov, ki predstavljajo
ministrstva v Jugoslaviji! Ame-
rika plačuje penzijo samo starim
veteranom. Pravimo, starim vete-
ranom, ker Amerika s penzijo na-
vado čaka, da se vrste predlaganih
penzionistov zredijo.

Zakaj naj torej "dosluženi" ju-
goslovanski ministri uživajo penzi-
jo, ljudje, ki v mnogih slučajih ni-
so ničesar storili za državo, v ne-
katerih slučajih pa so ji celo škod-
ovali?

Za časa katastrofalnih povod-
nj, so se jugoslovanski ministri
vozili in v salonskih vozovih.

Vozarili so se, kakor ponavadi,
zastonj in v salonskih vozovih.

In sedaj čujte! V nekaterih slu-
čajih oškodovanci niso dobili niti
toliko pomoči, kolikor je znašala
posebna ministrska plača za take
izlete.

Ha-ha-ha! Za počt, kaj ne! Za
počt, da, za žalost in za sramoto.
In ti ljudje so dobivali redno
plačo, zato da delajo za davkopla-
čevalce.

Zakaj toraj še posebna plača?
Mi se čudimo, ker ne vidimo no-
benega vzroka za izredno vzpo-
redno plačo. Kaj je namreč razli-
ka, če tak minister v kafani sedi
ali doma na tamburicu svira in vi-
no pije, ali pa da se vozi na izlet
v poplavljen kraj? Ako doma
niš ne dela, naj gre na izlet; dveh
del pa na noben način ne more v
istem času opraviti. Zato pa tudi
dveh plač ne sme potegniti.

Poleg visokih plač pa imajo ju-
goslovanski ministri brezplačno
vožnjo po jugoslovanskih državnih
železnica in salonskih vozovih.

Ako vidimo koga, ki čez mero
pije, se mu smejemo; ako vidimo
človeka, ki svojo revščino s šam-
pancem zaliva, mu zamerimo, ker
vemo, da bode kmalu kruha pro-
sil.

Ako pa opazimo koga, da troši
denar siromašne kase za tako luk-
suzne in nepotrebne stvari, se nad
tem zgražamo, češ, tega bo treba
zapreti.

Po našem mnenju so ministri
služabniki države, toraj služabniki
naroda, ki predstavlja državo.
Jugoslovanska država pa je dr-
žava bolj revnih kmetov.

Kadar vidimo človeka, ki troši
denar takega ljudstva za luksuzne
stvari, za stvari, ki se nikakor ne
slagajo z blaginjo tega ljudstva,
ne moremo drugo, kakor zgražati
se nad takim početjem.

Toda v našem slučaju pridejo v
poštev, ne navadni ljudje, ampak
ministri, ki so obljubovali narodu
pošteno gospodarstvo, sedaj pa ta-
ko po nepotrebnem trošijo držav-
ni denar, kakor človek, ki se kop-
lja v šampanju z denarjem iz si-
jeje sedaj izplačevati pokojnine, ro-
mašne kase.

Jugoslovanski minister se pripe-
lje enkrat iz Beograda v Zagreb, pa
potroši toliko državnega denarja,
da bi se z njim lahko oblekla deca
enega celega velikega hrvatskega
ali srbskega sela. Tako se vozari
tudi njegova žena in družina.

Kakih sto jugoslovanskih kme-
tov mora plačevati davek, da se
morejo razni ministri voziti v sa-
bni in celo neredno plačani, itd. Za-
kaj ni država v boljšem stanju?

Zato ne, ker so se naši ministri in
profesionalni politiki pripravili
med seboj, kdo da je boljši, kdo da
je pametnejši gospodar, čegava
doktrina bo koristnejša itd.

Da bi pa ti ministri in politiki
kaj stvarnega napravili za državo,
zato še časa ni bilo pri vseh besed-
nih bojih.

Veliko besed in malo dejanj, to
je bilo njihovo delo.

Ali nam morete zameriti, če vas
vprašamo, zakaj da plačujete tem
ljudem pokojnino? Pri najboljši
volji ne moremo razumeti, s čim so
si ti močje zaslužili svojo ministr-
sko plačo, dokler so bili v uradu,
kako bi mogli toraj mi razumeti
dejstvo, da jim plačujete še po-
kojnino.

Zato se vam čudimo, zelo se ču-
dimo.

Ameriška državna blagajna je
menda ena najbogatejših na sve-
tu in vendar niti dosluženi ameri-
ški predsedniki ne dobivajo penzi-
je, kam šele tajniki raznih držav-
nih departamentov, ki predstavljajo
ministrstva v Jugoslaviji! Ame-
rika plačuje penzijo samo starim
veteranom. Pravimo, starim vete-
ranom, ker Amerika s penzijo na-
vado čaka, da se vrste predlaganih
penzionistov zredijo.

Zakaj naj torej "dosluženi" ju-
goslovanski ministri uživajo penzi-
jo, ljudje, ki v mnogih slučajih ni-
so ničesar storili za državo, v ne-
katerih slučajih pa so ji celo škod-
ovali?

Za časa katastrofalnih povod-
nj, so se jugoslovanski ministri
vozili in v salonskih vozovih.

Vozarili so se, kakor ponavadi,
zastonj in v salonskih vozovih.

In sedaj čujte! V nekaterih slu-
čajih oškodovanci niso dobili niti
toliko pomoči, kolikor je znašala
posebna ministrska plača za take
izlete.

Ha-ha-ha! Za počt, kaj ne! Za
počt, da, za žalost in za sramoto.
In ti ljudje so dobivali redno
plačo, zato da delajo za davkopla-
čevalce.

Zakaj toraj še posebna plača?
Mi se čudimo, ker ne vidimo no-
benega vzroka za izredno vzpo-
redno plačo. Kaj je namreč razli-
ka, če tak minister v kafani sedi
ali doma na tamburicu svira in vi-
no pije, ali pa da se vozi na izlet
v poplavljen kraj? Ako doma
niš ne dela, naj gre na izlet; dveh
del pa na noben način ne more v
istem času opraviti. Zato pa tudi
dveh plač ne sme potegniti.

Poleg visokih plač pa imajo ju-
goslovanski ministri brezplačno
vožnjo po jugoslovanskih državnih
železnica in salonskih vozovih.

Ako vidimo koga, ki čez mero
pije, se mu smejemo; ako vidimo
človeka, ki svojo revščino s šam-
pancem zaliva, mu zamerimo, ker
vemo, da bode kmalu kruha pro-
sil.

Ako pa opazimo koga, da troši
denar siromašne kase za tako luk-
suzne in nepotrebne stvari, se nad
tem zgražamo, češ, tega bo treba
zapreti.

Po našem mnenju so ministri
služabniki države, toraj služabniki
naroda, ki predstavlja državo.
Jugoslovanska država pa je dr-
žava bolj revnih kmetov.

Kadar vidimo človeka, ki troši
denar takega ljudstva za luksuzne
stvari, za stvari, ki se nikakor ne
slagajo z blaginjo tega ljudstva,
ne moremo drugo, kakor zgražati
se nad takim početjem.

Toda v našem slučaju pridejo v
poštev, ne navadni ljudje, ampak
ministri, ki so obljubovali narodu
pošteno gospodarstvo, sedaj pa ta-
ko po nepotrebnem trošijo držav-
ni denar, kakor človek, ki se kop-
lja v šampanju z denarjem iz si-
jeje sedaj izplačevati pokojnine, ro-
mašne kase.

Jugoslovanski minister se pripe-
lje enkrat iz Beograda v Zagreb, pa
potroši toliko državnega denarja,
da bi se z njim lahko oblekla deca
enega celega velikega hrvatskega
ali srbskega sela. Tako se vozari
tudi njegova žena in družina.

Kakih sto jugoslovanskih kme-
tov mora plačevati davek, da se
morejo razni ministri voziti v sa-
bni in celo neredno plačani, itd. Za-
kaj ni država v boljšem stanju?

Zato ne, ker so se naši ministri in
profesionalni politiki pripravili
med seboj, kdo da je boljši, kdo da
je pametnejši gospodar, čegava
doktrina bo koristnejša itd.

Da bi pa ti ministri in politiki
kaj stvarnega napravili za državo,
zato še časa ni bilo pri vseh besed-
nih bojih.

Veliko besed in malo dejanj, to
je bilo njihovo delo.

Ali nam morete zameriti, če vas
vprašamo, zakaj da plačujete tem
ljudem pokojnino? Pri najboljši
volji ne moremo razumeti, s čim so
si ti močje zaslužili svojo ministr-
sko plačo, dokler so bili v uradu,
kako bi mogli toraj mi razumeti
dejstvo, da jim plačujete še po-
kojnino.

Zato se vam čudimo, zelo se ču-
dimo.

Ameriška državna blagajna je
menda ena najbogatejših na sve-
tu in vendar niti dosluženi ameri-
ški predsedniki ne dobivajo penzi-
je, kam šele tajniki raznih držav-
nih departamentov, ki predstavljajo
ministrstva v Jugoslaviji! Ame-
rika plačuje penzijo samo starim
veteranom. Pravimo, starim vete-
ranom, ker Amerika s penzijo na-
vado čaka, da se vrste predlaganih
penzionistov zredijo.

Zakaj naj torej "dosluženi" ju-
goslovanski ministri uživajo penzi-
jo, ljudje, ki v mnogih slučajih ni-
so ničesar storili za državo, v ne-
katerih slučajih pa so ji celo škod-
ovali?

Za časa katastrofalnih povod-
nj, so se jugoslovanski ministri
vozili in v salonskih vozovih.

Vozarili so se, kakor ponavadi,
zastonj in v salonskih vozovih.

In sedaj čujte! V nekaterih slu-
čajih oškodovanci niso dobili niti
toliko pomoči, kolikor je znašala
posebna ministrska plača za take
izlete.

Ha-ha-ha! Za počt, kaj ne! Za
počt, da, za žalost in za sramoto.
In ti ljudje so dobivali redno
plačo, zato da delajo za davkopla-
čevalce.

Zakaj toraj še posebna plača?
Mi se čudimo, ker ne vidimo no-
benega vzroka za izredno vzpo-
redno plačo. Kaj je namreč razli-
ka, če tak minister v kafani sedi
ali doma na tamburicu svira in vi-
no pije, ali pa da se vozi na izlet
v poplavljen kraj? Ako doma
niš ne dela, naj gre na izlet; dveh
del pa na noben način ne more v
istem času opraviti. Zato pa tudi
dveh plač ne sme potegniti.

Poleg visokih plač pa imajo ju-
goslovanski ministri brezplačno
vožnjo po jugoslovanskih državnih
železnica in salonskih vozovih.

Ako vidimo koga, ki čez mero
pije, se mu smejemo; ako vidimo
človeka, ki svojo revščino s šam-
pancem zaliva, mu zamerimo, ker
vemo, da bode kmalu kruha pro-
sil.

Ako pa opazimo koga, da troši
denar siromašne kase za tako luk-
suzne in nepotrebne stvari, se nad
tem zgražamo, češ, tega bo treba
zapreti.

Po našem mnenju so ministri
služabniki države, toraj služabniki
naroda, ki predstavlja državo.
Jugoslovanska država pa je dr-
žava bolj revnih kmetov.

Velik je Bog, ki to tri in veli-
ka, velikoglasna je domovina, ki
prenaša vse to.

Vi pa politikaši, ministri, biva-
mini in vi oni, ki šele postane-
te ministri v Jugoslaviji, ne prepri-
ajte se več, ne mlatite prazne sla-
me, ne prite se več, češ, kaj boste

Nemški letalci hočejo
vprizoriti nov poskus.

NORDEKNEY, Nemčija, 4. okt.
Junkerjev aeroplan D-1239, v ka-
terem hočejo štirje nemški letalci
vprizoriti polet v New York, je
dospel včeraj semkaj, in polet bo
zavrt danes v slučaju ugodnega
vremena. Vpoštev pride pot pre-
ko Azorov. Polet, ki bi se moral
pričeti že tekom preteklih sobote,
je moral biti preložen radi neugod-
nega vremena. Letalo je hidroae-
roplan s tremi motorji. Moštvo ob-
staja iz letalcev Friedrich Loose,
Starke, Loewe in Flittner.

Žena in sin Pangalosa
aretirana.

ATENE, Grška, 4. oktobra. —
Oficijslno se je dementiralo poro-
čilo o nemirih na Kreti. Vlada pa
je objavila, da bo deportiranih na
Kreto več pristašev Pangalosa, ki
so dospeli v Atene.

Žena prejšnjega diktatorja, za-
koje aretira je bilo izdano sodni-
ski sklep, se je sama stavila
oblastim. Tudi sin Pangalosa je bil
pridržan v zvezi s preiskavo, ka-
tero je uvedla vlada glede name-
ravane zarote, s katero naj bi se
spravilo zopet na površje prejšnje-
ga diktatorja.

Razkritje starega mesta.

NAIROBI, Angleška iztočna
Afrika, 4. oktobra. — Razvaline
nekega nekoč očitno mogočnega
mesta so našli raziskovalci v bli-
žini Gezi ob obali Kenja kolonije.
Med drugim so videli šest milj
dolga trdnjavski zid, krasno pala-
čo z razkošnimi kopalnicami in druge
znake stare kulture, o kateri pa ni
znano, če je arabskega ali perzijskega
izvora.

Obleka iz gumija rešila
letalca.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 3.
oktobra. — Znani brazilski letalec,
poročnik Chevalier, se je spustil
včeraj iz višine šest tisoč čevljev s
padalno pripravo na zemljo. Pri-
stal je povsem varno, a stopil na
veliko strupeno kačo, ki se je ta-
koj ovila krog njega. Le svoji ob-
leki iz gumija se je moral leta-
lec zahvaliti, da mu niso mogli ni-
česar storiti kajti piki.

General Zagorski

je poslal iz Gdanskega pismo. Po-
licijski načelnik je glede na to ta-
koj odpotoval v Gdansk.

IBOEM PARTNERJA

za trgovino v dobrem kraju; mora
imeti nekaj gotovine in skušenj v
trgovini. — L. G. P. O., Box 665,
Weirton, W. Va.

Poslovno posredovanje.

Naša banka si je zadala nalogo, da pomaga rojakom
vzdrževati poslovne zveze z domovino.

Kdor ima v starem kraju sorodnike, pride včasih ne-
pričakovano v položaj, da jim mora nujno denar poslati.
Drugi zopet je napravil kupčijo, morda zaaral kako posestvo,
ali prevzel domačijo, naka mora izplačati denar v najkraj-
šem času.

Hitel prenos denarja je pa v slučajih potreben tudi
onim, ki imajo vloga v starokrajških zavodih ali onim, ki
hočejo vnovičiti zapuščine in posojila.

Denarna nakazila tja so za razne potrebe, prenosil od
tam izvrirajo iz različnih poslov. V vsakem slučaju mora iz-
vršiti banka nalogo tako kot je potrebno in za stranko naj-
bolj koristno. To pa zamore storiti le banka, ki ima tako
razširjene zveze, toliko denarnega prometa in tako dolgo iz-
kušnjo kot ima vse to FRANK SAKSER STATE BANK.

Ako ste naša stranka, ste se o tem že prepričali, sicer
nam pa dajte ob prvi priliki priložnost, da vam v Vašo
lastno korist dokazemo vrednost našega bančnega poslovanja.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Vse storili so državo, ker tega itak
ka, velikoglasna je domovina, ki
prenaša vse to.

Vi pa politikaši, ministri, biva-
mini in vi oni, ki šele postane-
te ministri v Jugoslaviji, ne prepri-
ajte se več, ne mlatite prazne sla-
me, ne prite se več, češ, kaj boste

Nemški letalci hočejo
vprizoriti nov poskus.

NORDEKNEY, Nemčija, 4. okt.
Junkerjev aeroplan D-1239, v ka-
terem hočejo štirje nemški letalci
vprizoriti polet v New York, je
dospel včeraj semkaj, in polet bo
zavrt danes v slučaju ugodnega
vremena. Vpoštev pride pot pre-
ko Azorov. Polet, ki bi se moral
pričeti že tekom preteklih sobote,
je moral biti preložen radi neugod-
nega vremena. Letalo je hidroae-
roplan s tremi motorji. Moštvo ob-
staja iz letalcev Friedrich Loose,
Starke, Loewe in Flittner.

Žena in sin Pangalosa
aretirana.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. SOFFICI:

POGOVOR

— N-da!
— Da!...

Seedla je na mojih kolenih ka-
kor v onih divnih trenutkih, ko
sva pila iz polne čaše ljubavne o-
pojnosti. Kadila sva cigarete in
kramljala o najini bivši ljubezni,
ki se je spremenila zdaj v prijatelj-
stvo.

— Da... Popolna iskrenost v lju-
bezni bi bila res nevarna. Menda
sploh ni mogoča. Reči ali napisati
vse to, kar čutimo ali kar smo ču-
tli, bi pomenilo pogaziti plamen
strasti.

— Žalostno je, če je res, kar tr-
diš.

— Da, žalostno... Tako n. pr.
ti lahko šele zdaj povem nekatere
reči, o katerih prej nisem moge
govoriti, ako nisem hotel riskirati,
da te izgubim.

(Kolobar cigaretnega dima.)

— Ne rečem, da bi ti bil lagol.
Ljubil sem te. Toda čutil sem v se-
bi neki globlji jaz, ki me je ne-
prestano oprezoval in se mi rogala
v trenutkih najslajše opojnosti.
"Glej, kako pretiravaš," mi je
šepetala, — "pretiravaš!"

(Nov kolobar dima.)

— In povem ti še: zavest, da
sem imel na jeziku vedno več besed
nego je bilo treba, mi je bila
vedno do skrajnosti mučna. Često
sem se vprašal, kako kruto sem
kaznovan, da ne morem najti pri-
merne tona. Najti primeren ton!
Živeti v popolni harmoniji s svojo
notranjostjo. To bi bilo divno. To-
da napram tebi nisem našel prave-
ga tona.

— Ali si čutila to?

— Včasih.

— Kaj pa ti, si govorila v pra-
vem tonu?

— Skoraj vedno. Vsaj zdelo se
mi je tako. Sicer pa mislim, da me
ženske nimamo globlje jaza, o
katerem si govoril in ki se upira
ljubezni. Če ljubimo, ljubimo i-
skreno. Oddajamo se vse in ne raz-
mišljamo o svoji duševni raz-
dvojenosti.

— To je mogoče. Toda tudi ti si
včasih lagala.

— Majčkeno.

— Vidiš; toda take polovičarske
laži lahko vse uničijo.

— Da.

— Da. Ko sem prispel n. pr. za
teboj v N.... po tolikih ljubavnih
pisnih s tvoje in moje strani, ves
iz sebe od skrilih nad in bojazni.

si mi povedala samo pol resnice.
Se-li spominjaš, kako si mi prvi-
la, da ti je neki Z.... v moji odsot-
nosti na vrtu ukradel poljub! Eni,
samo pol resnice si mi povedala.
Pozneje sem to razumel.

— In tako je začela moja ljube-
zen umirati prej, predno se je sploh
v celoti porodila.

— Tega mi nisi povedal.

— Ne, nisem ti povedal. Zakaj?
Kdo ve? Morda se je oglašil po-
nos ali domišljavost. Bolje bi bilo,
da sem takrat odšel. Vse bi bilo
končano. Pa sem ostal in najino
razmerje se je nadaljevalo. Nekaj
dni pozneje se je to kruto mašče-
valo. Tako je pač življenje.

— Popolno maščevanje!

— Skoraj popolno.

— In ničesar mi nisi povedal.

— Našel sem uteho na terasi
istega hotela, kjer sva stanovala.

— S tisto prodajalko cigaret?

— Da.

(Kolobar dima.)

(Kolobar dima.)

— A pozneje? Tekom nadaljnjih
let?

— Pozneje sem pozabil. Bil sem
zvišen nad življenjem. Tudi sre-
čen sem bil. Toda često sem čutil,
da ne morem najti primerne to-
ra.

— Jaz sem bila srečna.

— Vem. Toda nadaljevala si
legati, ne da bi se prav zavedala.

— Ne bi rekla.

— Prvič, vztrajala si na svoji
polovičarski resnici o N.... Drugič,
ljubila si Z....

— Morda, toda samo nevede.

— Saj sem ti rekel.

— Toda tudi tako sem bila sre-
na s teboj.

— Srečna. Tudi jaz sem pravkar
djal, da sem bil srečen. Toda vpra-
šati se morava, da-li celo v tem hi-
zense ne laževa.

— Grozen človek si, mili moj.
Rada bi vedela vse, vsaj zdaj, ko
ko je najine ljubezni konec.

— Nu!

— Dam ti dober zgled iskreno-
sti. Čeprav bo tebe ali mene bole-
le. Moj globlji jaz mi pravi, da
tudi zdaj pretiravam, da je bila
moja sreča s teboj zelo relativna.

— Pomota?

— Ne. Toda skrivaj sem hrepe-
nel po nečem drugem. Ne po drugi
ženski, marveč po sreči, ki si jo
shikal popolneje.

— Torej!

OGLASI se mi naj **JOHN KOKEL**,
doma iz Trčica na Gorenjskem.
Pri meni ima več pisem (eno re-
gistrirano) iz stare domovine.
Joseph Stefancic, R. F. D. 2,
North Stratford, N. H.
(3x 5—7)

KJE JE JERRY SANKOVIČ, do-
ma iz vasi Malo Brdce, štev. 15
Jelšane in ima sina **JOŽEFA** ne-
kje v Cleveland, O. Za njegov
naslov bi rad izvedel **Andrej**
Kordish, področje **Kosta** iz **Pol-**
lan, Box 427, Munising, Mich.
(2x 4,5)

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angle-
ških besed; vaje za učenje angleščine; berila in
članke s slikami ter kratek angleško slovenski in
slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

VEZBANJE ITALIJANSKEGA POKOBORCA

Italijanski rokoborec George Calza jači svoje mišice na mali farmi
v New Jersey. V kratkem se bo meril s svetovnim rokoborskim
šampionom Joe Steherjem (ki je rodom Čeh).

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA ZGODOVINA V MESECU OKTOBRU.

PRVA VSEAMERIŠKA KON-
FERENCA

(2. oktobra 1889.)

Prvi poskus, da bi se vse dežele
severne, centralne in južne Ame-
rike organizirale v "eno družino",
je bil storjen 2. oktobra 1889, ko je
bil sklican prvi Panamski kongres.
Malo delegatov pa se je odzvalo in
ta "kongres" ni bil posebno uspe-
šen. Večkrat se je tudi poskušilo
ustvariti latinsko-ameriško zvezo
vseh nekdanjskih kolonij. Širša i-
deja sporazuma med vsemi ameri-
škimi deželami pa je končno našla
podporo s strani vlade Združenih
držav. L. 1881 je James G. Blaine,
tedanji državni tajnik, sklical la-
tinsko-ameriški kongres v Wash-
ington. Še le osem let kasneje je
prišlo do vresničevanja tega načrta,
ko se je v Washingtonu sestala Med-
narodna ameriška konferenca. Pri-
sotni so bili delegati vseh južnih in
centralnih ameriških držav, iz-
zjemši Santo Domingo.

Svrha sestanka je bila pospeše-
vati mednarodno vzajemnost in tr-
govino in pripravljati načrt za
mednarodno razsodništvo. Izid te
konference je bila ustanovitev Med-
narodnega urada ameriških repub-
lik, ki je sedaj znan po imenu
Pan-American Union. Kasneje je
bila zgrajena posebna palača v
Washingtonu — Pan-American
Building, — ki je sedež te organi-
zacije. Palača je zgrajena v španj-
ske stili.

ZAČETEK NEMŠKE IMIGRA-
CIJE

(6. oktobra 1683)

Vtemeljeno je sicer mnenje, da so
se nekateri nemški protestantje na-
siliti v Virginijo že začetkom 17. sto-
letja, ali prva skupina nemških
priseljencev, v kolikor je znano, se
je izkrcala v Philadelphiji dne 6.
oktobra 1683. Bile so to družine
Kvakerjev in Menonitov (verski
sekt) pod vodstvom Franz Daniel
Pastoriusa.

Začetni od 1. 1883 ameriški Nem-
ci praznujejo dan 6. oktobra kot
"German Day". Ti prvi nemški
naseljenci so si v koloniji Pennsylv-
niji nakupili zemljišča od Wil-
liam Penna in se nastanili blizu
Philadelphije v kraju, ki so ga na-
zvali Germantown in ki je danes
del velebitnega mesta.

Vojne nesreče in verska zatiranja
so jako vplivala na pritok nemških
priseljencev. Burno politično leto
1848 in reakcija, ki je tedaj nasta-

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj
ponuja; kdor kaj ku-
puje; kdor kaj proda-
ja; prav vsakdo prizna-
va, da imajo čudovit
uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Ujajajo medsebojne dolgeve in tir-
jave.

"Clearing" začnjenja pravzaprav
že od trenutka, ko človek gre s čee-
kom na banko. Vsi čeki ki jih je
banka nabrala tekom enega dneva,
se sortirajo po bankah, pri katerih
so plačljivi. Čeki na banke izven
mesta se pošiljajo dopisujoči ban-
ki v dotičnem mestu, da ga izmenja
v tamošnjem Clearing House. Če-
ki na banke v istem kraju se po-
vežejo v omrežje za poedine banke in
vpišejo v polo, takozvani statement
sred, da se naslednji dan predlo-
žijo Clearing Houseu. V poli so
navedena imena vseh bank, ki so
veljavne v Clearing House, in pod
imenom banke je navedeno, koliko
dotična banka dolguje. Upravitelj
Clearing House dobi skupni znesek
vseh medsebojnih tirjav. Ves ta
prehodni posel se vrši pred uradno
otvoritvijo Clearing House-a ob 10
in, pol zjutraj.

PRVA TELEFONSKA ZVEZA
MED NEW YORKOM IN
CHICAGO

(18. oktobra 1892)

Dandanes ko lahko govorimo po
telefonu čez Atlantsko morje, se
nam morda zdi čudno, da so inžen-
irji po vsem svetu pozdravljali z
navdušenjem otvoritev 900 milj
dolge telefonske žice med New
Yorkom in Chicago. Telefonski pro-
met med tema dvema mestoma je
bil odprtjen dne 18. oktobra 1892.
In zares je bil ta dogodek pomem-
ben, kajti telefonski inženirji so se
dolgo let borili proti težkočam tele-
foniranja na dolge daljave, ker je
električni tok postal postopno tako
slab, da se je komaj čulo. Ta
problem je rešil Jugoslovian, slovi-
ti profesor Columbia univerze in iz-
najditelj Mihajlo I. Pupin. Ta naš
proslavljeni širši rojak, ki se je pri-
selil v Ameriko kot reven pastirski
deček, je iznašel pipravo, obstoje-
čo iz zvika žice (Pupin's coils), ki
je v gotovih razdaljah spojena s te-
lefonsko žico in ožvipla moč elek-
tričnega toka, tako da električni
tok na koncu proge je ravno tako
močan kot na začetku. Zato čuješ
človeka, ki govori po telefonu iz
velike daljave ravno tako dobro kot
da bi se nahajal v istem mestu.

OTVORITEV NEWYORSKEGA
CLEARING HOUSE

(11. oktobra 1823)

Odkar se je pri kupcih začelo
plačevati s čeki, menicami in dru-
gimi vrednotami mesto z gotovino,
so banke v istem mestu našle po-
trebno, da se shajajo vsak dan, da
primerjajo svoje medsebojne tir-
jave in dolgeve in poravnajo dol-
žno bilanco.

V 17. stoletju je bila v Londonu
navada, da so banke pošiljale sla-
k vsaki izmed drugih bank ki naj
od njih iztirja gotovino za pokrit-
je čekov, menic in drugih kredi-
tov, ki so se bili nabrali v banki
tekem prejšnjega dne. Končno so
se ti pobirali uradniki začeli shaj-
jati v neki kavarni in tukaj obra-
čunavali medsebojne tirjave. Na
tak način so si prihranili veliko
nepotrebnih hoj. Iz te navade
bančnih slov je nastal londonski
clearing-house sistem.

Razvoj bankarstva v Ameriki je
prevedel isti sistem v Ameriko.
New York je ustanovil svoj Clear-
ing House dne 11. okt. 1823. Za
njim so sledila mesta Boston, Phi-
ladelphia, Pittsburgh in Chicago.
Dandanes vsako količnik važno me-
sto ima svoj Clearing House.

Posel, ki ga opravlja Clearing
House, je približno takole: Ako je
banka A tekom enega dneva nabra-
la \$100,000 na čekih in menicah,
plačljivih pri banki B, in banka B
ima \$90,000 vrednotah, plačljivih
pri banki A, je najlažji način po-
ravnave ta, da se zastopniki obeh
bank neke snidejo, pripravnajo
medsebojne dolžne bilance in da
banka B izroči banki A gotovino
\$10,000, da se poravnava ostanek.

Nič lažje kot to. Ali ako se posel
tice velikega števila bank, kot je
na primer slučaj v Chicagu, kjer
je 89 bank veljavnih v Clearing
House, tedaj bi to postopanje po-
stalo jako težavno in dolgotrajno,
da se ni razvila posebna metoda iz-
trega vzajemnega obračuna. Vsak
delavnik se zastopniki bank shaja-
jo v Clearing House in v veliki br-
zini in s popolno točnostjo porav-

Naročajo se na "Glas Naroda"

ŽENSKA LOGIKA

Profesor Valentin, ki predava
psihologijo v Lidsu na Angleškem,
ni samo suh teoretik, ampak tudi
dober praktik. Napravil je nešteto
eksperimentov z ženskami in je po-
trdil staro domnevo, da je ženska
logika slaba, zato pa da je njen in-
stinkt ostrejši in jačji nego pri mo-
žu.

Ženska, pravi učenjak, je mitolo-
gično lažja kakor moški. Že pri sez-
nanju se lahko vidi, da ženska spre-
gleda moškega prej nego moški žen-
sko. Moški niha dolgo časa med
dvema alternativama, preden se
imenom banke je navedeno, koliko
dotična banka dolguje. Upravitelj
Clearing House dobi skupni znesek
vseh medsebojnih tirjav. Ves ta
prehodni posel se vrši pred uradno
otvoritvijo Clearing House-a ob 10
in, pol zjutraj.

Če ji moški ugaja, ga ima za fine-
ga, odličnega in vrednega člove-
ka. Tako nastanejo često nepravil-
ne sodbe o ljubezni in simpatiji, ki
se nadaljujejo z zakonom v kate-
riem pa se mahoma pokaže, da sto-
je stvari drugače in da je bil prvi
vtis samo — iluzija.

Z mišljenjem profesorja Valen-
tina se sklada tudi mnenje psiho-
loga Bolvina, ki pravi: Jaz ne ve-
rujem v žensko logiko, smatram p
da je ženski instinkt na tako viso-
ki stopnji, da ga moški nikoli ne
doseže.

Splošno mnenje je, da je moški
jačji v logiki in razumu, ženska pa
v intuiciji. Ta intuicija razloči vs
tisto, kar moški premisli, prevdari
in presodi. Ko bi ženska imela toli-
ko pameti kot moški ter bi pri njej
ostala nezmanjšana moč intuicije,
potem bi moral moški pred žensko
kapitulirati, postati njen hlapec in
suženj.

REKORD V DELU

Če bi imeli vsi raznovrstni re-
kordi, ki se dandanes postavljajo
pa zopet pobijajo, vedno praktične
posledice, bi jih marsikdo ne bil ve-
sel. Tak je na pr. rekord, ki ga je
postavil te dni Berlinčan Fran-
Kanzinski v Argentini.

Transoceanski poleti Lindberga
in Chamberlina so moža, ki ima
pilotski izpit, tako navdušil, da je
napravil načrt za posebno letalo, s
katerim je hotel poleteti preko a-
tina v 60 urah. Seveda pa ni imel
kapitala. Da bi dokazal, jakost svo-
jih živcev in si pridobil s tem finan-
cierje zase, je delal v neki mehani-
čni delavnici nepretrgoma 105 ur.
ves ta čas je porabil samo 10 minut
za obede. Če bi z ozirom na ta re-
kord kdo upeljal 20-urni delavnik,
bi bilo to v primeru s Kanziinsae-
ga rekordom še zelo humano.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srečam naznanjam, da
je moja žena

FRANCES ZENIŠEK,

rojena Rozman dne 5. septembra v
61. letu zavedno v Gospodu za-
spala.

Hvala vsem, ki so kaj pomagali
ob njeni smrti, ji darovali krasne
venice in šopke, ali spremili k več-
nemu počitku, na katoliško pokop-
ališče v Wellsburg, W. Va. Zah-
hvalim se posebno še Mr. & Mrs.
Strupek iz Midway, družini nje se-
stre iz Cannonsburg, ki so prišli k
pogrebu.

Ostane naj vsem v dobrem spo-
minu, spavaj mirno do kmalega
svidenja nad zvezdami!

Andi Zenišek,

želujoči mož.
Fallansb, W. Va.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in
obrtniki, pri katerih
kupujete ali naročate
in ste z njih postrežbo
zadovoljni, da oglašu-
jejo v listu "Glas Na-
roda". S tem boste
ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

UKRADENI NAKIT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

29

(Nadaljevanje.)

V gradu je bilo razsvetljenih le par oken. Velika veža je sicer blestela v običajnem sijaju in obe električni svetilki ob vходу sta bili prižgani, a v prostorih v prithlju je bilo temno, kot v prostorih njegove matere. Le gospodinske sobe v prithlju so bile razsvetljene in sobe stare matere in Jenny.

Oči Lotarja so žarele v poželim blesku. Hitro je skočil kot prešeren deček po stopnicah ter stal takoj nato v veliki veži. Tam je hišnik s par lakaji postavil sveže skupine cvetk. Grofa Lotarja naj bi sprejeli na slovesen način tekom prihodnjega dne. Sedaj pa je stal naenkrat sredi teh priprav, smehljajočega se obraza.

Hišniku je običajna govorica v grlu od samega strahu. Moral je parkrat potegniti vase sapo, predno je mogel govoriti.

— Gospod grof je prišel že danes, — in nobenega voza na kolo-avtoru. — Oprostite, gospod grof, — nam se niti sanjalo ni, — je rekel.

— Je že dobro, Šifrer. Kot vidite, sem prišel cel in zdrav tudi brez voza. Ne dajte se motiti, kajti slovesni sprejem ponovite lahko tudi jutri. Sedaj pa prosim, — nobenega šuma, kajti jaz hočem presenetiti gospodo.

— Oprostite, gospod grof, — gospe grofice žalibog ni doma. Od-
peljala se je pred pol ure na veselico v Liebau.

— Tako, — a grofica Teja je vendar doma?

— Da, gospa grofica je v svojih sobah. Ali smem pomagati gos-
podu grofu?

Lotar mu je veselo vrgel klobuk in kožuh ter odhitel z veliki-
mi koraki po stopnicah.

Predoba je bila prazna, kajti Grillova se je nahajala spodaj v
kuhinji. Odprl je previdno vrata stanovanjske sobe ter pomolil gla-
vo skozi.

Stara dama je sedela v naslonjači pri kaminu. Ne da bi se obr-
nila, je vprašala:

— Ali si ti, Grillova?

— Ne, stara mama, — jaz sem.

Od veselja presenečenja se je hitro obrnila.

— Lotar, — moj Lotar!

Tedaj pa je že ležal ob njenih nogah ter jo bjel s svojima mla-
dimi, močnimi rokama.

Pobožala ga je s tresočimi se prsti po laseh, ki so bili, kot poprej
kratko pristriženi.

— Torej te imam zopet enkrat, po dolgem, dolgem času? In še
tako prenesljivo hitro!

Smehljaje se je ozrl k nji, a v njegovih očeh je ležal mehak, ne-
žen izraz.

— Naenkrat nisem mogel več vzdržati od hrepenjenja in ker me
ni nobena stvar več zadrževala, sem se podal na pot.

V njem je tičalo nekaj stare vihravosti.

— Sedaj pa ne boš dobil svoje matere doma. Ne bo je nazaj pred
enajsto uro.

— Medtem pa lahko nemoteno proslavim svoj povratek z vama.
Jenny je vendar doma? Ali pa jo je mogoče vzela mama s seboj?

— Ne, tvoja mama nima navade jemati Jenny s seboj. V svoji
sobi je.

Na obrazu Lotarja se je pojavila senca.

— Sedaj mogoče bolj kot poprej ter ne bo pač nikdar posta-
la drugačna. Pa ne bodi vsled tega vznemirjen, moj dragi, ljubi de-
ček. Tvoja mati je pač hladne narave in to moraš vpoštevati.

Lotar je poljubil njeno roko.

— Jaz bom pač storil, kot bom mogel stara mama. Kljub temu
pa me boli sree. Tam zunaj pozabi človek na to ter domneva, da bo
vse svetlo in gorko, ko bo prišel domov.

— To je tudi res, moj Lotar. Gorka sree ti utripajo nasproti.
Jenny in jaz sva govorila komaj drugega kot o tem, da se boš vrnil,
odkar sva dobila tvoje pismo.

Lotar jo je še enkrat nežno poljubil ter skočil kvišku.

— Kje pa tiči mala? — je vprašal nestepno.

Grofica Teja se je nasmehnila. Čutil se bo, ko bo zagledal to
"malo".

— Vsak trenutek bo tukaj, kajti odšla je po neko ročno delo.

— Ti, — ona pa bo precej presenečena, ko me bo videla tukaj.

— To ti rada vjamem. Sedaj pa tiho! Čula sem, kako je zaprla
vrata.

Lotar je stal visoko vzravn in pričakovalje sredi sobe ter zrl
proti vratom, skozi katera naj bi prišla "mala".

Jenny je stopila brez vsake slutnje v sobo. Tedaj pa je pretre-
slo njeno telo kot udarec, njene oči so se razširile, njen sladki obraz
je izpreletala rdečica in z napol pritisanimi vzklikom je pohitela v
razprostrti roki Lotarja.

— Lotar! Lotar!

Oči mladih ljudi so se srečale. Neizmerno presenečenje je tičalo
v njih, sladak strah. Pogled Lotarja je obsegel lep, očarljiv dekliški
obraz z izrazom, kot da se je završilo naenkrat krasno čudo. Jenny
se je stresla pod tem pogledom in skoro plašen izraz je prišel v nje-
ne oči. On je čutil, kako se je tresla in kri mu je zaorila naenkrat
divje skozi žile. Zavedel se je z enim samim udarcem, da ne drži v
svojih rokah otroka, temveč očarljivo mlado žensko. Kot ponavlja
se je naglji, da jo poljubi, a poljub je žarek bolj vroče na njenih
ustnicah. In vspricho tega plahega, a vendar vročega poljuba se je
prebudilo v obeh mladih sredi nekaj, česar nista dotedaj še nikdar
občutila. Kot v sanjah sta se držala objeta in sredi obeh sta divje u-
tripala.

Nato pa ju je obšla rdečica. Hitro sta se izpustila ter stala za
trenutek nasproti kot v zadregi.

Konecno pa se je ojunčel Lotar.

— Jenny, — mala Jenny, — ti si pa postala velika dama, —
jaz te skoro več ne poznam, — je zajecal Lotar, ne da bi mogel o-
brniti svojega pogleda od nje.

Mlada deklica si je popravila lase ter si na vse mogoče načine
prizadevala, da se obvlada.

— Jaz sem, — tako presenečena, — tako...

In naenkrat ne da bi zaključila svoj govor, je pohitela proti
grofici Teji ter skrla obraz na njenih ramenih. Čudni, nepoznani ob-
čutek, ki jo je premagal, si je dal duša z ihtenjem.

Stara dama je sklenjenih rok in radostnih oči opazovala ta po-
zdrav. Čuden pogled je pohitel k sliki njenega sina in tih, srečen
smehljaj je krožil krog njenih ustnic. Svečano ji je bilo pri sreči,
kot v cerkvi. Na njenem čelu je počival dihanje najbolj svetega vene-
lja.

(Dalje prihodnjik.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duša popelna

Marija Varbina:

v platno vezano

v fino platno

v celofoid vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Rajski glasovi:

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Skrbi za dušo:

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Sreča Ura (z debelimi žrkami):

v platno vezano

v fino platno vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Kriški sreča mala:

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Oče naš, slonokost bela

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Oče naš, slonokost rjava

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Piki Jezus: v celofoid vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

v usnje vezano

v fino usnje vezano

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Bilko (Marija Kmetova)

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (Cankar) broš.

Podoba iz manj, (